No. 1271 Zaterdag 9 Mei 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 8 Mei.

DE NIEUWE BEGROOTING

IN DEN

Kolonialen Raad.

De Voorzitter verklaart de algemeene beraadslagingen geopend.

De Heer Ed. S. Lansberg vraagt het eerst 't woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter,

Waar de Raad geroepen is om een oordeel uit te spreken over de ingediende huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1909 en tot de behandeling derzelve over te gaan, gevoel ik mij verplicht tot het houden van eenige algemeene beschouwingen, waartoe eene nauwgezette studie van den inhoud mij aanleiding heeft gegeven en welke ik gaarne onder de aandacht wensch te brengen èn van mijne medeleden van den Raad èn van het Bestuur der Kolonie, èn van de volksvertegenwoordiging in het Moederland.

Waar steeds het streven geweest is èn van den vorigen Raad èn van dezen Raad om de tering naar de nering te zetten, door de uitgaven meer in overeenstemming te brengen met de inkomsten; waar de Raad ieder jaar bij het Bestuur heeft aangedrongen tot bezuiniging en bij het Eindverslag van dezen Raad voor het **dienstjaar 1908 op de avontuurlijke richting is gewezen** welke door het Bestuur tot opheffing der Kolonie is ingeslagen, daar kan het niet anders dan groote teleurstelling baren, dat het eindcijfer der uitgaven door het Bestuur wederom wordt opgevoerd en voor het jaar 1909 geraamd is op f 945.495, d. w. z. waarschijnlijk f29,592 meer dan de raming van het vorige jaar.

En die verhooging van uitgaven heeft plaats, niettegenstaande het Bestuur verleden jaar bij de behandeling van de reorganisatie der Politie den Raad eene bezuiniging van f50,000 heeft voorgespiegeld, en nog in dit jaar in de Memorie van Antwoord op de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen op blz. 10 en 11 zegt:

„Immers het beginsel van het Regeeringsreglement ten opzichte van de koloniale financiën is, dat de kolonie zelve hare uitgaven behoort te dekken. Dit is als het ware eene voorwaarde geweest, waarop in 1865 aan de Kolonie eene ruime mate van autonomie werd verleend.

„Inderdaad—en de ondergeteekende houdt zich overtuigd hierbij ook het gevoelen van den Raad te vertolken—zal dan ook het streven in de Kolonie geen ander kunnen zijn dan op den duur tot eene sluitende begrooting te geraken. Kortentijd geleden deed de ondergeteekende met Uwe goedkeuring een gewichtige stap, die tot het doel kan doen naderen. nl. in zake de reorganisatie der gewapende politie, welke maatregel, wanneer hij eenmaal zijn beslag zal hebben gekregen, eene besparing van f 50,000.— zal teweegbrengen.

Nu is, M. de V. mij wel bekend, dat die reorganisatie noch niet haar beslag heeft gekregen en we dus voor dit jaar nog niet op eene bezuiniging van f 50.000 kunnen rekenen; doch voor de politie is toch een bedrag uitgetrokken belangrijk minder dan de vorige jaren.

Bij de ontwerp-begrooting is een bedrag uitgetrokken voor de politie van f 24.000. Wordt in de M. v. Toelichting No. 2 vermeld, dat voor de politiedienst f 33.500 minder dan het vorige jaar is aangevraagd. Hierbij is er op gerekend, dat de politiedienst reeds in het komende jaar ten volle aan het personeel der militaire bezetting zou kunnen worden opgedragen.—

Nu de invoering der reorganisatie vertraagd is geworden is er voor de politie dit jaar meer geld noodig en wordt bij nota van wijziging N. 9 eene verhooging van f 10.000 van het aanvankelijk aangevraagde crediet daarvoor toereikend geacht."

M. de V. In stede van eene bezuiniging van f33,500 wordt er dus in dit jaar op de politie f23,500 bezuinigd.

Ik vraag mij zelf af: wat blijkt in deze begrooting van *dezen gewichtigen stap van het Bestuur*, waar blijft de bezuiniging van f23,500? Waar blijft het beginsel, waarbij in 1865 aan de Kolonie eene ruime mate van autonomie werd verleend? De Raad heeft steeds getracht dit beginsel te handhaven, niet alzoo het Bestuur, dat de uitgaven ieder jaar op onrustbarende wijze doet stijgen.

De wet op de reorganisatie van de politie is door de groote meerderheid van den Raad *voornamelijk* met ingenomenheid begroet, omdat daardoor eene belangrijke en blijvende bezuiniging op de Koloniale Begrooting zou verkregen worden, welke bezuiniging ons eindelijk, zooals het Bestuur dit noemt, „een gewichtigen stap nader zou brengen tot onze financieele onafhankelijkheid"

Het Bestuur schijnt na slechts weinige maanden het gewicht van dien stap niet meer in te zien en meent het bezuinigd bedrag te moeten gebruiken voor alle doeleinden, waardoor de begrooting schijnbaar f29,592, doch daadwerkelijk f53,092 meer bedraagt dan de raming van het vorige jaar.

Mijnh. de Voorz. waar moet dit heen, wanneer in *één* jaar de begrooting zoo sterk wordt opgevoerd?

Ik heb mij de moeite gegeven de **ontvangsten en uitgaven na te gaan over de jaren 1903 tot en met 1907.**

De ontvangsten zijn in die jaren gestegen van f585 543.91 tot f693-273.72 voor zooverre bekend in 1907. De uitgaven van f765.643,62 tot f913.829,45, voor zoover bekend in 1907.

Hieruit blijkt dat de inkomsten steeds stijgende zijn en men dus de bezuiniging betrachtende, van zelf tot financieele onafhankelijkheid *kan* komen. Ja, wanneer men na 1903 de uitgaven niet meer had opgevoerd, zouden we dit doel thans zelfs zeer nabij zijn.

Nu weet ik wel dat het Bestuur hierop zal antwoorden dat de meeste van die verhoogde uitgaven slechts tijdelijk zijn en dienen moeten tot opheffing der kolonie, doch dan is het de vraag: „zullen die middelen werkelijk leiden tot het doel daarmee beoogd?"

Het antwoord op deze vraag is dat het vertrouwen van vele leden niet alleen van den vorigen en van dezen Raad doch ook van de groote meerderheid der bevolking, in die opheffende middelen geschokt is.

Het Bestuur wenscht de toekomst der Kolonie te verbeteren door bevordering van den landbouw; terwijl de groote meerderheid der bevolking in de overtuiging leeft, dat, al behoeft de landbouw niet verwaarloosd te worden, de toekomst van Curaçao gezocht moet worden in de bevordering van handel en scheepvaart.

In de jaren 1903—1907 is voor *cultures* alleen reeds uitgegeven de belangrijke som van f 99.433,90. Hieronder zijn dus niet begrepen de uitgaven gedaan voor triangulatie, en topographische opneming, die reeds belangrijke sommen verslonden hebben en nog zullen verslinden en waarvan de noodzakelijkheid door de meerderheid der bevolking niet wordt ingezien.

Spreker vraagt zich af, of het Bestuur nu bewijzen kan, dat al deze uitgaven gerechtvaardigd waren blijkens de verkregen resultaten. Het Bestuur kan dit niet want nog verleden jaar heeft 't den Raad bij monde van den Heer W. Versluijs, landbouwkundige, gemachtigde van den Gouverneur om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening voor het dienstjaar 1908 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen, verklaard, dat alle proefnemingen op het gebied der cultures mislukt zijn.

Ook kan het Bestuur mij niet overtuigen van het nut der topographische opname en triangulatie. Was zonder deze een goede damaanleg, waarvan de Raad het nut erkent, niet mogelijk, dan had de Heer Fauel, directeur van openbare werken, niet jaar in, jaar uit, onverstoord met het maken van dammen voort mogen gaan, doch moeten wachten tot de topographische opname en triangulatie voltooid waren, hetgeen ik verleden jaar reeds betoogd heb.

Eén van twee: of voor damaanleg zijn deze zaken niet noodig, òf de groote kans bestaat, dat de aanleg niet goed geschied is, en de gelden dus nutteloos besteed zijn geworden.

Ook op het gebied der visscherij kunnen wij wijzen op het mislukken der door het Bestuur genomen proeven. In het Koloniaal Verslag van 1907 lezen wij op blz. 225:

„Uit gebrek aan deskundig personeel maakte de bij wijze van proef door Dr. Boeke aangevangen schildpaddenteelt in een daartoe afgesloten inham van het Schottegat op Curaçao geen vordering"; terwijl in eene noot vermeld staat, dat de proefneming in 1907 werd gestaakt.

Het Bestuur drukt zich voorzichtig uit, en waar ik mij in het begin van verleden jaar persoonlijk overtuigd heb van den toestand van dien schildpaddenvijver, had ik verwacht, dat in het jaarverslag *ronduit* zou verklaard zijn, dat die proef *mislukt* was. Intusschen is het geld aan deze proef besteed, nutteloos geweest.

Naar wij vernemen zullen wij binnenkort niet alleen een landbouwkundige bezitten, doch zal spoedig in de kolonie aankomen een deskundige op visscherij-gebied. Ja zelfs gaat het verhaal, dat hij twee Scheveningsche visschers zal medebrengen. De kosten van dezen maatregel zullen niet gering zijn. Het is te hopen, dat dit ook weder niet op eene mislukking zal uitloopen.

Ongetwijfeld zullen die visschers in hunne eigenaardige kleederdracht groote belangstelling opwekken en zouden zij een goed figuur maken in het Koloniaal Museum; de verwachtingen echter, die men van hunnen arbeid koestert, is niet groot.

Hiermede zal ik mijne algemeene beschouwingen eindigen, aangezien ik bij de behandeling der artikelen afzonderlijk nog voldoende gelegenheid zal hebben mijne opmerkingen te berde brengen.

Ik eindig met den wensch, dat het Bestuur eindelijk zal inzien dat niet langer op den ingeslagen weg kan worden voortgegaan en dat èn de Minister van Koloniën èn de Volksvertegewoordiging in het Moederland meer waarde zal hechten aan de meening van den Kolonialen Raad die uit mannen bestaat, welke hun tijd opofferen om de belangen der Kolonie en van het Moederland te behartigen en die voorzeker bekend zijn met de toestanden in de Kolonie en de nooden der bevolking."

Daarna sprak de Heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt:

Mijnheer de Voorzitter:

Ik acht mij verplicht even te motiveeren waarom ik meen te moeten stemmen tegen verschillende posten dezer begrooting. En dat voornamelijk daarom, omdat wij, leden van den K. R., op het oogenblik in een moeilijke positie verkeeren.

Wij zien, dat men in Nederland onze kolonie wil helpen. Wij zijn daarvoor uiterst dankbaar, en willen den steun waar hij ons werkelijk of zelfs maar waarschijnlijk kan laten, met beide handen aangrijpen,

Toch zouden wij door weer verschillende posten af te stemmen, den schijn op ons kunnen laden, alsof wij voor die hulp onverschillig waren, alsof wij om een of andere ongegronde reden, niet met het Bestuur willen meewerken, om de kolonie er weer boven op te brengen.

Wij meenen echter in tal van zaken niet met het Bestuur te mogen medegaan.

Wij zijn als leden van den K. R. die de begrooting mede moeten opmaken, verplicht eerlijk onze opinie te zeggen, en waar het ons duidelijk schijnt, dat het geld aan onnutte uitgaven wordt besteed, al komt het dan ook feitelijk uit de zakken der belasting betalers van Nederland, ons daartegen te verzetten.

En dat het geld, zooals het hier voor den landbouw wordt aangewend weinig of geen resultaat zal afwerpen, geloof ik, is duidelijk.

Wij zijn nu bijna zeven jaar bezig en zooals verleden jaar in het verslag op de begrooting werd gezegd, nog geen stap verder.

Behalve wat katoen op de Bovenwinden, waar men bij de practische Engelsche naburen in de leer kon gaan, is er nog niets tot stand gekomen.

En als ik dat hier releveer, dan is het alleen, omdat de mislukking der genomen proeven met zekerheid te voorzien was.

Eenige dier proeven heb ik verleden jaar opgenoemd, de mislukking daavan stond even zeker vast als die van een bananencultuur in de wouden van Canada of van een suikerrietaanplant op de kruin van onzen Christoffelberg.

Met tal van andere proeven is het niet beter gesteld.

Ik zal, nu mijn geachte medelid Lansberg 't er reeds over heeft gehad, niet meer spreken van de zoo genaamde schildpaddenteelt in het Schottegat die reeds eenigen tijd stilletjes opgeruimd is. De twee beestjes, die er nog in gevonden werden, zijn ergens anders, ik weet niet waar, ondergebracht.

Maar de bijenteelt dan?

Die is eindelijk van de begrooting af. Bijenteelt kan op sommige plaatsen goed zijn, doch wat geeft het ons, er hier steeds geld vooruit te geven, als de ondervinding leert, dat er niets van is te verwachten.

Vroeger is het hier door een practischen en kundigen man den Heer I. H. Waters Gravenhorst beproefd en......mislukt.

Jaren lang is de Gezaghebber van Grol er nu op St. Eustatuis mee bezig en het blijft altijd maar bij een paar korfjes, en zoo zal het na 20 jaar ook nog zijn.

Wat geeft dat voor de kolonie? Niets. Laat de Heer van Grol het voor zijn pleizier doen, evenals hij misschien duiven houdt, doch geld er voor geven, is het eenvoudig weggewerpen.

Neem nu het chapiter schooltuinen.

Ook deze komen niet meer op de begrooting voor.

Schooltuinen zijn goed waar dat kan. In Amerika en ook in Europa heb ik gelezen, stichten zij veel nut, doch daar doet men het *daar* waar de *gelegenheid er voor* is, niet zooals hier, ook als er geen gelegenheid voorbestaat.

Als ge een Arubiaan of een Bonairiaan wilt laten lachen, dan vraagt men hem maar, hoe of het met den schooltuin staat.

Op Bonaire is deze zooals ik verleden jaar heb gezegd, een droog kaal stuk grond, waar zelfs met de zware regens van 1905 en toen het overal prachtig stond, niets groeide.

Op Aruba bestaat de schooltuin in drie kisten met modder, ter grootte van een wijnkist, die meestal opeengestapeld in een hoek van de steenen speelplaats staan.

Op de Bovenwindsche eilanden, hoor ik, copie conform.

Nog een punt, M. de V.

Wat wordt er in Holland niet gedaan voor veredeling van den veestapel! En de afdeelingen stemden de post voor den dekstier op St. Eustatius af! Ik denk, dat wat men beoogt, hier weer door de onpractische uitvoering niet bereikt zal worden. De koeien van St. Eustatius loopen, naar ik hoor, ver van huis in kudden met stieren erbij, rond. Had men nu practisch willen handelen, dan had men, zooals ik onlangs terecht hoorde opmerken, op een der omliggende eilanden wat flinke, goede stierkalveren moeten koopen, die er volstrekt niet duur zijn, en ze desnoods aan de veehouders cadeau kunnen geven, onder conditie, dat zij, zoodra de kalveren groot waren, hun andere stieren uit de kudde zouden verwijderen.

Op die wijze zou men met minder geld resultaten hebben gekregen en nu met ± zeker een f 1000 ongetwijfeld geen resultaat. En dan staat er in de begrooting er nog bij, dat de kosten voor een deel uit dekgeld zullen bestreden worden. Eenieder toch moet gevoelen dat het eischen daarvan in zich al een radicaal middel is, om te zorgen dat de arme Statianen hunne koeien van den dekstier afhouden.

Een van de groote quaesties, die nu al jaren lang tal van lui bezig houdt is de sisal en pita-cultuur.

Of zij hier zou kunnen slagen, of zij rendeeren zal, weet ik niet, weet nog niemand, evenmin of wij hier pita of sisal moeten hebben, en als er zoo wordt voortgegaan, zal men misschien na jaren nog niet weten, wat men weten moet.

Dat genoemde planten op goede gronden groeien, weet men, doch men moet zien of de sisal- en pita-culture — die alleen in het groot gedreven iets voor de kolonie beteekent— rendable is op de groote dorre waterlooze vlakten en bergruggen, die er hier in hoofdzaak voor bestemd moeten worden. Het geldt hier een business.

Ook dat moet men weten, als men aan de tabakcultuur gaat doen. Het is van algemeene bekendheid dat tabak op goede gronden wil, waar geirrigeerd kan worden, maar van de proefjes die met de tabak, die hier in het wild groeit, genomen worden, zullen wij nooit weten of GOEDE tabak op onze dorre gronden zoodanig kan worden gekweekt, dat er een uitvoerartikel van kan worden gemaakt, want alleen *dan* is tabak voor Curaçao van eenig belang.

Er worden in den proeftuin allerlei proefjes genomen, maar van practische demonstraties op de plantages zelven, wat de beste prikkel zou zijn, om de planters de als nuttig aangeprezen proeven, ter hand te doen nemen, hoort men niet, vandaar dat niets verbeterd kan heeten.

Waarom gaat men op Cas Chikitoe een proef nemen met een oranjerie? Oranjerieën behooren bij ons thuis en ik zou daarom willen vragen of het niet practischer was te trachten de oranjerieën op de particuliere plantages te verbeteren en alle pogingen te doen om de oranje- en dividiviboomen te bevrijden van de ziekte, welke die boomen bij honderden zoo niet verwoesten, dan toch doen achteruitgaan.

Van den Landbouwinspecteur krijgen wij brochuurtjes over dit en over dat. Brochuurtjes, die wij net zoo goed voor een prikje uit Amerika kunnen laten komen. Op de Gouvernements-Secretarie liggen er 2400 exemplaren van te koop. Net 18 stuks zijn in het geheel verkocht geworden.

En wat zijn de resultaten verkregen door het verblijf van een landbouwkundige in onze kolonie?

De Gouverneur zegt in de begrooting, waar hij diens toelage in traktement veranderd wil hebben, o. m. het volgende „vaste, consequente „leiding is, wil men resultaten zien, „de allereerste eisch en, tenzij het „vooruitzicht op eene definitieve aan„stelling geopend wordt, is die voor„waarde niet te verwezenlijken."

Waarom men geen resultaat zal zien, voordat de landbouwkundige ambtenaar is, verklaar ik eenvoudig niet te begrijpen.

Om niet al te lang te worden, zal ik het hierbij laten."

De Heer Alb. Statius Muller, heeft aan de algemeene beschouwingen als zoodanig, niets toe te volgen, maar verheugt er zich over dat nu toch ook door zijn Medelid Lansberg werd ingezien en openlijk verklaard, wat hij vroeger reeds voorspelde, dat, namelijk, de bezuiniging, uitgewonnen door de zoogenaamde reorgarnisatie der Politie, een wassen neus zou blijken.

Als gemachtigde van het Bestuur, beantwoordde de Heer C. STATIUS MULLER de voorgaande sprekers. Dr. VAN HALL, zoo meende hij, zou, waar noodig, wel in bizonderheden treden, wat de verdediging van de landbouwproeven betreft, spreker wenschte slechts in 't algemeen de richting door het Bestuur ingeslagen te verdedigen. Met genoegen constateerde, hij dat geen der sprekers verklaard had te zijn tegen deze richting, in het algemeen, als hulpmiddel om de economische toestanden der Kolonie te verbeteren; slechts tegen wat geschied was, tegen de genomen proeven in 't bizonder waren zij opgekomen. Maar letten deze Heeren niet al te angstvallig op de uitgaven aan deze proeven besteed, zoodat zij minder oog hadden voor de gunstige resultaten dier proeven? Zouden zij in gemoede durven volhouden, dat al deze proeven nu werkelijk tot niets hebben geleid, dat er absoluut geen gunstige resultaten te boeken vallen? Is er dan niet meer leven gekomen in den landbouw? Legt men zich reeds niet met meer ijver daarop toe? Men staart zich blind op de cijfers der hooge uitgaven, waarnaast het Bestuur geen cijfers plaatsen kan om de gunstige resultaten aan te geven. Die zijn, helaas niet onder cijfers te brengen. Ware dit mogelijk, men zou zich kunnen overtuigen, dat de uitgegeven sommen werkelijk nog een aardige rente opbrachten.

Wat de bezuiniging betreft, welke verhoopt werd van de reorganisatie der politie, deze zal ook zeker ingevoerd kunnen worden. Dit jaar echter nog niet, maar later Van het Departement uit den Haag werd gelast die reorganisatie slechts zeer geleidelijk te doen plaats vinden, om betere sujetten te kunnen vinden; langzamerhand zal die bezuiniging dus ook eerst meer en meer merkbaar worden Er werd nu reeds een begin mede gemaakt, hetwelk geleidelijk zal worden voortgezet.

De Heer LANSBERG, is ook al te bezorgd, dat de tering niet naar de nering wordt gezet en vreest dat de uitgaven al te hoog zullen worden opgevoerd. In 10 jaar tijd, zoo heeft hij uitgerekend, waren de gewone uitgaven met f 100,000 vermeerderd. Spreker, nu, kan van dat hooge cijfer zoo erg niet schrikken. In die 10 jaar tijds ontwikkelde zich de Kolonie, nam de bevolking toe; de gewone uitgaven voor Eeredienst en Onderwijs, voor Posterij, Douane en recherche, Krankzinnigen-verpleging etc. namen daardoor geheel natuurlijk toe. En dan, de inkomsten zijn in die 10 jaar bijna 2 ton toegenomen. Dat is dus alleszins geruststellend.

Als gemachtigde van het Bestuur beantwoordde de Heer M. C. FAUEL, het gezegde van den Heer LANSBERG, dat de gelden besteed voor damaanleg, vóórdat topografische opname had plaats gehad, weggegooid geld was.

Als dat zoo maar geschiedde, zeker, dan had spreker gelijk. Maar tot nog toe werden, zonder dat topografische opname vooraf ging slechts dammen aangelegd op plantages en hofjes, die onmiddelijk geholpen *moesten* worden en *niet langer wachten konden*. Anders hadden er nog meer boomen dood gegaan. Steeds werden echter de noodige gegevens door de eigenaars verstrekt en waar deze niet voldoende verstrekt konden worden, werd de aanvrage om dammen steeds geweigerd. Systematisch werd eerst met damaanleg begonnen, waar de topografische opname geschied was.

Als derde gemachtigde van het Bestuur besprak Dr. C. C. J. VAN HALL de geopperde bezwaren tegen de landbouwproeven.

Beide sprekers hadden verklaard, dat de met al die proeven verkregen resultaten dan toch maar treurig waren.

Dit is een algemeene klacht, welke overal werd vernomen, waar van Bestuurswege met landbouwproeven werd begonnen. De leeken op landbouwkundig gebied, door te weinig inzicht in zaken, stellen over het algemeen hunne verwachtingen te hoog. Vandaar de algemeene teleurstellingen. Deskundigen zullen het echter met Spreker volkomen eens zijn, dat, wat hier op landbouwkundig gebied is verkregen, zeer bemoedigend is.

De Heeren spotten met de proef met tabak, die al te klein wordt genoemd om iets te beteekenen.

Spreker meent te mogen opmerken, dat een proef op grooter schaal verleden jaar door het Bestuur voorgesteld, door den Raad werd afgestemd. De kleine tabaksproef heeft doen zien, dat die plant hier met een weinig irrigatie goed groeien kan, en reeds nu mag men uit vorm en geledingen der geoogste blaren opmaken, dat de qualiteit der veredelde plant volstrekt niet inferieur wezen zal.

Dezelfde moeilijkheid geldt voor de sisalaanplant. Men verlangt reeds nu, dat de rendabiliteit van dit product bewezen worde. Neen, dat is quaestie van later, eerst onderzoeken, hoe de plant hier groeit. En nu kan men toch reeds als bewezen, beschouwen, dat de sisal niet, zooals men vroeger hier algemeen dacht, op slechten grond gedijt, maar, als alle andere planten, een goeden grond verlangt.

Verder werd gevraagd: Waarom nieuwe oranjerieën aangelegd in den proeftuin? Die bestaan immers reeds in overvloed op Curaçao, waarom de bestaande niet verbeterd? Spreker vraagt, wat men eigenlijk reeds weet over deze culture? Toen een paar jaar geleden op Suriname deskundige voorlichting gegeven zou worden bij den bacoveaanplant, dacht men daar ook, dat dit overbodig was. Bacoves werden op Suriname overal geteeld. Door ondervinding geleerd, ziet men nu in, dat deskundige voorlichting ten zeerste gewenscht is; men werd overtuigd, dat men van deze algemeen verspreide cultuur zoo goed als niets afwist.

Over bijenteelt durft Dr. VAN HALL nog geen oordeel uit te spreken. Misschien is die teelt op de Bovenwindsche eilanden zeer goed mogelijk. In 't begin moet men tasten, zoeken. Er zal natuurlijk nog wel het een en ander mislukken, maar daarmede wordt volstrekt niet bewezen, dat de richting, welke het Bestuur insloeg, verkeerd was, dat deskundige voorlichting onnoodig is. Niet alleen hier, doch overal mislukken talrijke proeven. Maar in geen enkel land ook bleven de heilzame gevolgen der weinige gelukte proeven uit. Waarom zou dit dan hier op Curaçao wel het geval moeten zijn? Men bedenke toch ook een weinig, dat een gunstig resultaat op landbouwkundig gebied behaald, een economisch succes is, een algemeen voordeel. Het is daarom de plicht van het Koloniaal Bestuur voort te gaan in de ingeslagen richting; wanneer men maar volhoudt, zullen ook hier de gunstige resultaten niet uitblijven.

De Heer LANSBERG meent zich op hetgezegd van den Heer VERSLUYS, den landbouwkundige dezer Kolonie, te mogen beroepen, als hij volhoudt dat de gelden aan landbouwproeven besteed, weggegooid geld is.

De landbouwkundige heeft verleden jaar een heel lijstje opgenoemd van mislukte proeven. In een noodlijdende kolonie moet men maar geen proeven in 't wild gaan nemen, maar practisch te werk gaan, niet vragen wat kan, maar wat rendabel is.

Vroeger heette het altijd, dat damaanleg zonder topografische opname een onmogelijkheid was en nu legt men op plantages en in de hofjes dammen aan, na met zorg voldoende gegevens bij de omwonenden te hebben verzameld. Waarom kan men op dezelfde wijze niet overal te werk gaan, dan is topografische opname heelemaal niet noodig.

Een enkele opmerking meent spreker zich nog te mogen veroorloven ten opzichte van Dr. VAN HALL. Deze is natuurlijk welkom in de Kolonie, maar, nu het blijkt uit de bladen, dat men in Suriname den Inspecteur zoo noodig had en daar hoogst ontevreden is over zijn afwezigheid juist in deze tijden nu er een begin gemaakt moest worden met de bacove-export en verschillende posten der begrooting door hem bij de Staten moesten worden verdedigd, nu vraagt spreker, waarom Dr. VAN HALL eigenlijk naar Curaçao is gekomen. De verdediging van den landbouw op Curaçao mocht toch wel overgelaten worden aan den landbouwkundige, die meer dan f 4000 van de Kolonie ontvangt.

De Heer B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT, verklaart na de gehouden discussie opnieuw te kunnen herhalen wat verleden jaar reeds gezegd is: Op landbouwkundig gebied zijn wij nog geen stap verder gekomen. Dr. VAN HALL is het daarmede niet eens, maar door den Landbouwkundige van Curaçao werd dit verleden jaar ten volle bevestigd. Spreker heeft verschillende grondjes gezien, maar ook zijn medeleden, die de inspectiereizen in de buiten districten medemaakten, vroegen, evenals hij nu herhaalt: Waarin bestaat dan toch die zoo hoog geprezen vooruitgang op landbouwkundig gebied? In meerdere teelt van groenten? Maar die groenten zijn immers altijd er op dezelfde wijze op Curaçao geteeld. Nu wordt er misschien nog iets van alles wat wordt aangevoerd verkocht, maar als de GROENTEBOEREN op Curaçao in aantal toenemen, werken ze elkander dood. Daar is hier geen afzet voor veel producten.

De divi-divi-aanplant neemt toe. Zeker, dat was ook een een practische bevordering van den landbouw, op initiatief van den Raad en niet van den Gouverneur, ondernomen.

De proeven met sisal en tabak heeten goed geslaagd. Ja, natuurlijk, als men sisal uitsluitend op uitstekende gronden uitplant, op Aruba b. v. op *Bubali*, het vruchtbaarste plekje van heel Aruba. Maar wat bewijst nu zoo iets als proef? De arme bevolking kan immers niet beschikken over zulke goede gronden, maar ontvangt steenachtige berghellingen in huur, waar de sisal niet wil. Sisalaanplant kan hier dus nooit in 't groot geschieden, en zal dus nooit productief kunnen toegepast worden, want zoo veel goede grond is er voor sisal nooit beschikbaar, en alleen in 't groot is sisal rendabel.

Dat Curaçaosche tabak op Curaçao groeit, wisten wij reeds. Dat ze nog weliger tiert op goede gronden en bij een weinig irrigatie, spreekt van zelf. Maar hoe zal nu practisch tabakscultuur hier ondernomen kunnen kunnen worden?

De bulletins worden niet gelezen uit gebrek aan belangstelling, zal Dr. VAN HALL misschien meenen. Toch niet. Amerikaansche tijdschriften worden hier wel gelezen, maar de bulletins door onze landbouwinspectie uitgegeven, dienen niet voor Curaçao, zij behandelen hoofdzalijk Surinaamsche toestanden, en Curaçao is geen Suriname.—

De Gemachtigde van het Bestuur de Heer C. STATIUS MULLER, meent zijn vraag te mogen herhalen, of de gemaakte onkosten heelemaal zonder vrucht bleven. Juist, omdat de Kolonie zoo noodlijdend is, moet men zoeken naar middelen om de economische toestanden wat op te heffen, te verbeteren. Daarvoor moet men uitgaven doen, dat is noodzakelijk.

Het verschijnen van Dr. VAN HALL bij de behandeling van deze begrooting vindt zijn verklaring hierin, dat reeds vroeger herhaaldelijk de wensch werd geuit, dat de Inspecteur van den landbouw ook eens op Curaçao de behandeling der begrooting mocht bijwonen. Wat meermalen werd gevraagd, is nu eindelijk geschied. Nu is men misschien wat ontevreden op Suriname, gelijk vroeger op Curaçao.

Dr. VAN HALL wil nog even antwoorden op de gemaakte moeilijkheden. Historisch kan het van belang zijn, wat er verleden jaar gesproken is door den Heer VERSLUYS, dit neemt niet weg, dat Spreker thans, een jaar later, wel degelijk op belangrijke resultaten wijzen kan. Hier zal, dank de genomen proeven, niet geschieden, wat gebeurd is op Suriname met een Maatschappij, welke sisal wilde planten op slechte gronden, en fiasco leed. Dat voorkomen kan worden, dat duizenden guldens nutteloos weggeworpen zullen worden, dankt men aan de proef, die bewezen heeft, dat sisal goeden grond vereischt Is dit geen succes, geen gunstig resultaat?

Vroeger verminderden de divi-diviboomen, nu neemt de aanplant toe. Is dit geen gunstig resultaat? Dat dit ten deele ook te danken is aan de medewerking van den Raad vermindert de waarde daarvan niet. Het bewijst alleen, hoe dankbaar het Bestuur is voor opbouwende kritiek.

Deskundigen zullen het met Spreker eens zijn dat de proef met tabak genomen eveneens een gunstig resultaat opleverde.

Men wil goede tabak en geen wilde, welke hier reeds groeide, tabak die met reeds bestaande soorten concureeren kan en een exportartikel zal opleveren.

Zeker, maar men moet beginnen bij het begin en zijn verwachtingen niet te hoog stellen.

Nu kan toch ook een leek wel inzien, dat de eerste voorwaarde voor een landbouwproduct is, dat het aanslaat, dat het goed groeien wil. Nu ligt het toch voor de hand, dat een deskundige niet begint met een tabaksplant van edeler soort hierin te voeren, waarvan men nog niet weet, of die plant bestand zal wezen tegen dit klimaat. Neen, een deskundige begint altijd met te zoeken of er in dit klimaat ook wilde planten voorkomen, die reeds aanpassen aan onzen bodem en weergesteldheid, om deze wilde plant dan te veredelen.

Dat met vertrouwen gebruik gemaakt wordt van landbouwcredieten en dat deze thans beschikbaar zijn, is een zeer belangrijk, gunstig resultaat. Dergelijke goede resultaten zullen vermeerderen, wanneer het Bestuur zal mogen blijven rekenen op meer welwillende medewerking van den Raad.

De Heer FAUEL herhaalt dat nu dammen werden aangelegd zonder voorafgaande topografische opname, omdat niet langer gewacht kon worden; er moest hulp geboden worden zoo spoedig mogelijk. Maar, dat waren slechts een paar dammen in vergelijking van de groote series dammen, die later over geheel Curaçao gelegd zullen worden Nu komt **een doorbraak op 40—100 Gld. schade te staan.** Aan het beloopen van deze betrekkelijk kleine schade mocht men zich blootstellen om het groote voordeel dat al aanstonds door de dammen verkregen kon worden. Later echter, als Curaçao ÉÉN GROOTE DAM wezen zal, zou bij doorbraak de schade kapitalen verslinden. En dat moet voorkomen worden.

Dit nu kan niet anders dan door den systematischen damaanleg te doen voorafgaan door topografische opname. Het geld hieraan besteed kan niet beter worden aangewend. Als de kaarten klaar zijn, kunnen de dammen, zonder topografische opname gelegd, met weinig kosten in orde worden gemaakt. Damaanleg zonder topografische opname geschiedde uit nooddwang, is een uitzondering, de regel zal moeten zijn eerst topografische opname en dan damaanleg. De Raad is immers voor damaanleg: welnu, deze is systematisch, in 't groot, niet mogelijk zonder topografische opname.

Tot zooverre de algemeene beraadslagingen.

Het spijt ons ten zeerste, dat wij, wegens plaatsgebrek, niets kunnen mededeelen van het zeer geänimeerd debat bij behandeling der artikelen gehouden tusschen de Raadsleden en de gevolmachtigden van het Bestuur. Zooals men weet vroeg de behandeling der begrooting twee avondzittingen van 8 uur 's avonds tot over middernacht. Het is ons ondoenlijk al het gesprokene, hoe belangrijk soms ook, hier weer te geven.

Hieronder deelen wij mede, welke veranderingen er door den Raad in de begrooting zijn gebracht.

Het amendement-LANSBERG om *drie* districtmeesters aan te stellen, ieder met f 2,400 traktement, werd verworpen met 7 stemmen, 5 stemmen er voor.

Het amendement van Dr. ZEPPENFELDT om den districtmeester van het 2e en 3e district niet meer dan f 3000 traktement, en als vergoeding voor huishuur niet meer dan f 200 te geven, werd aangenomen.

Het voorstel-LANSBERG om detacheering van ambtenaren naar Nederland te schrappen, werd aangenomen, even als een dito om het traktement van den marktmeester te laten op f 1000.

Op voorstel van Dr. ZEPPENFELDT werd het traktement van den Kolonialen Ontvanger teruggebracht op f 3000 en dat van den Hypotheekbewaarder op f 600.

Het amendement-LANSBERG om de kosten van een cursus in het boekhouden en idem in het rekenen en teekenen te schrappen, werd verworpen.

Op voorstel van Dr. FERGUSON werd het traktement van den loods verhoogd tot f 3,000, en het fouragegeld van den geneesheer van het 4e en 5e district, gebracht op f 500, op voorstel van Dr. ZEPPENFELDT.

Het amendement van den Heer B. E. v. D. VEEN ZEPPENFELDT om den post voor landbouwkundige af te voeren van de begrooting werd verworpen, dat van den Heer ALB. STATIUS MULLER om een toelage toe te staan á f 4000 aangenomen, reden waarom het voorstel van Dr. ZEPPENFELDT om die toelage slechts ad f 3000 toe te kennen van zelf verviel.

Nadat de gemachtigde van den Gouverneur had mede gedeeld, dat het Bestuur een correspondentie had geopend met Suriname om de bijdrage voor Curaçao in de kosten van de landbouwinspectie in West-Indië te verminderen, trok de Heer B. E. v. D. VEEN ZEPPENFELDT, zijn voorstel om dezen post van de begrooting af te voeren in.

Daar het middernachtelijk uur naderde trokken wij ons in stilte terug, en waren bijgevolg persoonlijk niet langer getuige van wat verder nog behandeld werd gedurende het eerste gedeelte der zitting, op Maandagavond.

Later vernamen wij, dat de eerste opzichter bij het Departement van Openbare Werken, met een toelage van f 2,400 na hevige discussie tusschen den Heer FAUEL en LANSBERG van de begrooting werd afgevoerd, terwijl dit lid tevens voorstelde alle verdere topografische opname te staken.

Nadat dit laatste amendement was ingediend en toegelicht schorste de Voorzitter de Vergadering. Het was ruim half een. Woensdagavond werd de vergadering verder voortgezet.

De Heer LANSBERG wenschte dit laatste amendement te wijzigen en stelt voor geen verdere topografische opname der eilanden toe te staan, maar alleen Curaçao af te maken. Zijn amendement omvat derhalve 1°, dat de officier belast met triangulatie, de eilanden Aruba en Bonaire, niet trianguleere, maar alleen Curaçao afmake; 2° dat de heer WERBATA alleen belast blijve met de topografische opname en niet 2 leerlingen worden opgeleid om na het vertrek van den Heer WERBATA, in het midden van het volgend jaar, de opname voort te zetten. Beide voorstellen vielen, het eerste met 7 tegen 6 stemmen.

De Heer FAUEL, deelde mede dat de seinpost JACQUES EVERTSZ weder in 't gebruik zal worden gesteld, op verzoek van eenige scheepvaart-maatschappijen, en dus een derde seinwachter á f 320 op de begrooting zal worden gebracht. Dit voorstel werd dankbaar aanvaard.

Uit het A. B. C. van Openbare Werken werden gelicht *b*, *c*, *i*, *j*, de helft van *q*, terwijl *r* teruggenomen is door het Bestuur. Ruim f 8000 werden door dit alles de uitgaven voor O. W. verminderd.

Bij art. 36, *Onderhoud en herstelling van de straten en kaden*, etc. vroeg de Heer LANSBERG om inlichtingen, hoe of het kwam dat verleden jaar die post met duizenden guldens werd overschreden. Het antwoord van den Heer FAUEL, dat nog al wat tijd in beslag nam, kwam in 't kort hierop neer. Door de hevige regens waren straten en wegen slecht geworden en door den storm in het najaar hadden de kaden zeer veel schade geleden. Vandaar de overschrijding welke noodzakelijk was, en natuurlijk niet kon worden voorzien.

Nu vloog Aruba en Bonaire onder den Voorzitters hamer door. Alleen op het slot hoorden we nog zoo iets van een overkapping boven den steiger van Bonaire.

Bij de IIde Afdeeling, Justitie en Politie op St. Eustatius, hield de Heer J. SUTHERLAND een rede over de Justitie, den Raad van Politie op de eilanden in 't algemeen, en over den Gezaghebber van St. Eustatius in 't bijzonder. Wij hopen later gelegenheid te hebben deze rede in haar geheel te publiceeren, thans ontbreekt daartoe de noodige ruimte in ons blad.

Art. 105 *b* kosten van aankoop van terrein en huis voor openbare scholen of van aanbouw van een schoolgebouw f 4,000 werd geschrapt, het privaat op Bengalen ad f 200 met heel veel moeite omvergehaald, 1 onderwijzer 3e klasse á f 1000 traktement, plus f 100 toelage, plus f 300 voor huur van een schoolgebouw op Saba, (waar reeds 4 Scholen zijn, 2 Openbare en 2 Bizondere) van de begrooting afgevoerd. De bijbouw van de Gezaghebberswoning gaat niet door. De *Cristiansted*, of liever de stoomverbinding tusschen de eilanden, blijft.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Bericht.

Wegens plaatsgebrek konden verschillende berichten niet geplaatst worden.

Het groote nieuws.

Na Donderdagavond van 8 — 12 uur over de belasting op den In-, Uit- en Doorvoer beraadslaagd te hebben, vergaderde de Koloniale Raad Vrijdag namiddag 1 uur. Eerst om ruim half zes kon de vergadering gesloten worden.

Vrucht van al die beraadslagingen is:

Het algemeen invoerrecht blijft 3%.

Om de noodige equivalenten te vinden voor het verlies van 1%, daar het Bestuur zijne berekeningen had gebaseerd op 4%, werd in het bijzonder tarief, verleden week in ons blad medegedeeld, nog opgenomen:

Bruine suiker	per	100	K.	G.	f 1
Witte	„	„	„	„	f 2
Koffie	„	„	„	„	f 4
Petroleum		„	„	Liter	f 0,80

De Pest.

Den 23ste April heeft zich weer een nieuw geval voor gedaan te La Guaire Het aantal afgezonderden in het isoleergebouw aldaar bedraagt nu 7. De zieken nemen steeds in beterschap toe. Dit bericht dateert van 2 Mei.

Vrijdagmiddag is hier een zeilschip met 26 pasjagiers uit La Guaira de Caracasbaai binnengeloopen; dezen blijven daar natuurlijk allen in quarantaine.

Dat men hieruit nu niet afleide, dat de toestand te La Guaira ernstiger wordt, daar de menschen weg. vluchten Toevallig is het ons bekend, dat deze passagiers reeds bij het uitbreken der ziekte het plan hadden opgevat hierheen te trekken. Zij hebben eerst om inlichtingen gevraagd, of zij in het quarantainegebouw van Curaçao zouden worden toegelaten. Toen hierop een bevestigend antwoord inkwam, zeilden zij hierheen.

Het is dus volstrekt geen bewijs, dat de ziekte in de laatste dagen ontstaan, want deze reis stond minstens veertien dagen geleden vast.

Stadsreiniging.

Aan het fiscalaat van Willemstad werden aangebracht van 23 April tot 7 Mei:

436 ratten.
1246 muizen.
34 karren vuil werden er weg gehaald uit één steeg.
37 karren vuil uit ÉÉN *benedenwoning.*
± 60 karren vuil van de open plaatsen achter de verschillende huizen.

Te zamen 131 karren vuil van 22 April tot 7 Mei

De mestvaalten op het Rif en achter den Berg, Overzijde, werden geheel uitgebrand; hetzelfde geschiedde met het vuil op openliggende gronden in bijna het geheele stadsdistrict.

Een woord van lof voor den ondermoeiden Commandant J. APPEL!

Oorlogsbooten.

Maandag vertrok de Amerikaan *Paducah* weder naar Pto Cabello, Dinsdag de Italiaan *Etruria* naar Martinique, en Donderdagmiddag de Hollander *Gelderland* naar Trinidad.

Deze laatste gaat voor een tijdje naar Suriname, en zal vermoedelijk bij de installatie van den nieuwen Gouverneur tegenwoordig zijn.

In Augustus wordt een bezoek aan de Bovenwindsche eilanden gebracht om er schietoefeningen te houden en tegen het Koninginnefeest is ons oorlogsschip weder in onze haven.

Vaartwel!

De Edelachtbare Heer MORDY S. L. MADURO, Voorzitter van den Koloniale Raad, zal via New York naar Duitschland vertrekken om te Wiesbaden herstel van gezondheid te zoeken. ZEA. denkt gedurende 6 maanden afwezig te zullen blijven.

Wij wenschen ZEA. een voorspoedige reis, een volledig herstel en behouden terugkomst in de Kolonie. Zijn afwezigheid zal in den Kol. Raad ten zeerste worden gevoeld.

* *
*

De Weledelgestr Heer Luitenant J. A. SNIJDERS JR. zal na een zesjarig verblijf in deze Kolonie, met zijn geachte familie per *Prins Frederik Hendrik* naar het Vaderland terugkeeren.

Het zal den Heer en Mevrouw SNIJDERS in de laatste weken wel ten overvloede gebleken zijn, hoe hoog men hen hier schat, hoe dankbaar Curaçao zich toont voor hen, die zooveel voelden voor de Kolonie en zoo oprecht met haar bewoners meeleefden.

Moge het de Familie SNIJDERS onder alle opzichten goed gaan. Hier zullen zij steeds met dankbare liefde worden herdacht.

* *
*

Met dezelfde gelegenheid vertrekt ook, in gezelschap zijner geachte familie, de Weledelgestr. Heer J. B. GRAVENHORST, Controleur der belastingen etc. naar Nederland met verlof tot herstel zijner gezondheid

Een gelukkige reis, een spoedig herstel en behouden terugkomst.

* *
*

Nog vele andere vrienden en bekenden vertrekken dezer dagen naar Europa of Amerika. Aan hen allen een oprecht: Vaartwel!

Belastingherziening.

OPENBARE BEHANDELING

In-, Uit- en Doorvoer.

De Voorzitter opent de vergadering.

De gemachtigde van den Gouverneur, de Heer P. DE JONCKHEERE verkrijgt het eerst 't woord. Spreker verheugt zich er over, dat men zoo langzamerhand aan het einde van den langen weg gekomen is. Toen hij op verzoek der Regeering zijn taak aanvaardde heeft hij zich de moeilijkheden niet ontveinsd. Geenszins echter had hij kunnen vermoeden, dat die moeilijkheden gaandeweg zoo groot, zoo menigvuldig en zwaar zouden worden, als werkelijk is geschied. Ook niet, dat de werkzaamheden zoo lang zouden duren. Tot drie maal toe moest zijn verlof worden verlengd. Volgehouden heeft hij met taaie volharding, ofschoon zijn gezondheid er onder leed, omdat hij te vervullen had een vereerende opdracht van H. M. de Koningin.

Maar over zich zelf wil hij verder zwijgen om een welverdiend woord van lof uit te spreken voor de Leden van den Kol. Raad, die nooit, sinds de wijziging van het Regeerings-reglement, grooter arbeid heeft verricht. Die arbeid geschiedde met onverdroten ijver, met hoogen ernst, en met alle aandacht, die de onderscheidene ontwerpen vereischten.

De bedoeling der verschillende Ontwerpen, ieder in 't bizonder, is duidelijk uit die stukken zelf. Spreker meent echter nogmaals te mogen wijzen op het groote doel, wat beoogd werd met deze algeheele herziening van het belastingstelsel in 't algemeen.

Daartoe is het noodig in 't kort de wordingsgeschiedenis dezer herziening na te gaan. Hij zal zoo open mogelijk spreken, het Bestuur heeft niets te verbergen, en deed dit ook nimmer.

De wordingsgeschiedenis van de belastingherziening dateert van de wijziging van het Regeeringsreglement. Toen was gebleken, dat de wetgeving op deze eilanden in zeer verwarden toestand verkeerde. Ook moest er gezonnen worden op een middel om het telkens terugkeerend deficit door verhooging van inkomsten te dekken. Kleine verbeteringen werden langzamerhand ingevoerd, maar dit nuttige werk weer ten deele gestaakt gedurende den gouden tijd der Aruba-phosphaat Mij, toen gedurende 14 jaren Curaçao geen subsidie van het Moederland behoefde. Toen kwam weer het deficit en keerde telkens weer terug; opnieuw werd Nederland er aan herinnerd, hoe ongezond de economische toestanden waren op deze eilanden. Het koste, wat het wilde, dat deficit moest gedekt worden.

Zoo vond Spreker den toestand, toen na vereerende opdracht van de Regeering hij onze belastingsgeschiedenis bestudeeren ging om het geheele stelsel te herzien. Aanvankelijk lag het dus in de bedoeling om naar vermeerdering van inkomsten te streven.

Niet zoodra echter had hij zich een weinig verdiept in de studie der Curaçaosche toestanden, of het stond bij hem onwrikbaar vast, dat dit doel moest worden prijsgegeven. Verbetering van economischen toestand, vermeerdering van maatschappelijke welvaart diende hier op den voorgrond te staan. Vandaar dat werd voorgesteld: verlaging grondbelasting, afschaffing invoerrecht voor steenkolen, afschaffing invoerrecht en uitvoerrecht tusschen de eilanden onderling, het mijnrecht werd verminderd, alsmede de loodsgelden, scheepsgelden geheel afgeschaft. Op deze wijze alleen zou de belastingherziening mede kunnen werken meerdere welvaart algemeen te maken.

Overal elders beteekent belastingherziening vermeerdering van belasting, terwijl het stelsel hetzelfde blijft; maar hier werd juist het stelsel geheel gewijzigd, de totaalopbrengst vermeerderde niet, maar bleef hetzelfde als bij het oude stelsel.

Is zijn werk nu zonder fouten? Geenszins. Aan ieder menschenwerk kleven gebreken. Zal het een ieder bevredigen? Ook niet. Wie kan dat wel? Hij heeft getracht zooveel mogelijk feilen te vermijden en het algemeen belang te dienen. Hij rekent nu op de welwillende medewerking van den Raad. Hij hoopt, dat de Heeren breed van opvatting zullen zijn, meer denken aan het algemeen nut, dan aan de particuliere belangen, niet de boomen gaan tellen, maar het bosch zien in zijn geheel.

De heer ED. S. LANSBERG neemt namens den Raad afscheid van den Voorzitter, drukt zijn spijt uit, dat de Raad bij de belangrijke zittingen, die aanstaande zijn de zoo waardige leiding van den Voorzitter zullen missen en spreekt den wensch uit, dat hij in Europa zijne geschokte gezondheid weder geheel moge herstellen, opdat de Voorzitter met verjeugdigde krachten zich weder wijden kunne aan zijn moeilijke taak, Voorzitter te zijn van den Kol. Raad. Daarna hield de Heer LANSBERG de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

Gewichtig is de zaak te noemen, tot welker vervulling de Raad geroepen is.

De herziening van het belastingstelsel voor de kolonie is thans aan de orde.

De voorbereidende werkzaamheden hebben langen tijd gevorderd en eindelijk is de tijd daar om tot de openbare behandeling der voorgestelde ontwerpverordeningen over te gaan.

Die ontwerpen, theoretisch mogen zij goed zijn, beantwoordden zoo weinig aan de practijk, dat in de zelve menige wijzigingen door den Raad moesten worden voorgesteld.

Van al de ontwerpen is voorzeker die over de in-, uit- en doorvoer en de accijnzen de meest gewichtige. Niet enkel omdat het uit de toepassing dezer verordening wezen zal, dat de grootste inkomsten voor de

Kolonie verkregen zullen worden, doch vooral, omdat zoo zij aangenomen mocht worden, als oorspronkelijk voorgesteld, daaruit voor den handel van Curaçao, van het hoofdeiland namelijk, groote bezwaren, groote moeilijkheden voortvloeien zullen.

Op theoretische gronden bouwende stelt het Ontwerp voor: gelijkstelling van belasting op den invoer voor al de eilanden der Kolonie.

En dit is verkeerd, dit is nadeelig voor het hoofdeiland.

Men wil het invoerrecht op de bovenwindsche eilanden en op Bonaire en Aruba verlagen, en hetgeen daardoor aan minder inkomsten verkregen zal worden wil men op Curaçao verhalen, op Curaçao dat slechts om zijn handel eenige beteekenis heeft.

't Is verkeerd, zeg ik, een equivalent op Curaçao te zoeken naar het tekort, dat door de verlaging van het invoerrecht op de overige eilanden der Kolonie ontstaan zal.

Vooral is dit verkeerd, nu de handel van Curaçao al eenige jaren een moeilijken tijd heeft.

Doch waar practische kennis van de locale toestanden bij het ontwerpen der verordeningen ontbreekt, kan het niet anders dan dat in de ontwerpen groote fouten moesten in sluipen.

Theoretische kennis heeft veel waarde, doch de theorie, voor het eene land geschikt, is in de meeste gevallen voor een ander land volkomen ongeschikt.

Practische kennis, bekendheid met locale toestanden met plaatselijke behoeften, moet hij het ontwerpen van wetten, vooral van belastingwetten voorzitten.

De handel is de voornaamste bron van bestaan van Curaçao: hoeveel kosten men ook besteden wil tot bevordering van den landbouw, het zal op het einde blijken, dat die gelden — om een zacht woord te gebruiken — zonder eenig werkelijk nut zijn uitgegeven.

Mag het geen verkeerd stelsel genoemd worden, de eenige bron van bestaan van het eiland aan zware lasten, aan moeilijkheden te onderwerpen, om het geld daaruit te verkrijgen, te besteden aan werken, welker onnut reeds gebleken is, en meer en meer blijken zal?

Curaçao leeft van den handel, elke zwarigheid den handel op te leggen kan niet dan noodlottige gevolgen hebben.

Was de herziening van ons belastingstelsel, al in 1881 aan een commissie opgedragen, in welke zitting zouden hebben mannen van het volk, personen op de hoogte van plaatselijke toestanden, die Commissie zou voorzeker den handel de zware lasten niet hebben opgelegd, waarvan het ontwerp, thans in behandeling, hem onderwerpt.

Onze toestand is eigenaardig, en hetgeen voor groote landen, voor plaatsen, die rijke middelen van bestaan aan de bevolking opleveren, goed is, zal voor Curaçao slecht, nadeelig, noodlottig blijken.

Hoe ook het ontwerp thans in behandeling geamendeerd mocht worden, welke wijzigingen daaraan ook mogen gebracht worden, hoe het ook mocht verbeterd worden, zeker is het — en de geheele bevolking, allen die met de plaatselijke toestanden bekend zijn, zullen het mij toegeven, — zeker is het, zeg ik, dat zoo het ontwerp niet in het leven werd geroepen, Curaçao er veel beter bij zou varen.

Het invoerrecht, reeds op 3% gebracht, is werkelijk te hoog voor een plaats als Curaçao, waar het meerendeel van hetgeen ingevoerd wordt, bestemd is om weer naar het buitenland te gaan.

Die verhooging tot 3% was door den Raad aangenomen, om de invoering van de inkomstenbelasting te voorkomen.

Doch de inkomsten-belasting is ingevoerd en het invoerrecht op 3% behouden.

Zoo schijnt het altijd de handel te zijn, die alles ontgelden moet.

En toch zouder zijn handel is Curaçao van weinig of luttel beteekenis.

Het is zijn handel, die aan de grondeigendommen waarde geeft, het is zijn handel, die de scheepvaart naar het eiland lokt.

Is het dan niet onvoorzichtig, dien handel meer en meer aan banden te leggen?

Is het niet een gewaagd werk dien handel te onderdrukken?

Andere landen hebben verscheidene bronnen van bestaan; het eiland Curaçao niets anders dan zijn handel.

Zij, die ondervinding hebben, die door hun verblijf op het eiland gedurende bijna hun geheele leven op de hoogte van den toestand zijn, weten, dat reeds de verhooging van het invoerrecht op 3% een zwaren knak aan den Curaçaoschen handel heeft toegebracht.

Waarom dan dat invoerrecht nog meer verhoogen? Anders dacht het Bestuur in 1881, toen het bij de toenmalige herziening van het belastingstelsel in overweging had gegeven het patentrecht op den invoer van 1% af te schaffen, zoo een equivalent daarvoor kon worden gevonden.

De nota van wijzigingen, op de verslagen van de Commissie van Rapporteurs uit de Afdeelingen, stelt voor in stede van het ontworpen 5% het invoerrecht op 4% te brengen.

Doch ook deze verlaging zal schadelijk werken.

Elke verhooging van het invoerrecht, dat reeds voor Curaçao te hoog is, kan niets anders dan stremmend blijken voor den handel.

Men erkent, dat bezondere vrijstelling van invoerrecht een of anderen tak van handel bevordert, en ziet niet in dat de algemeene verhooging van invoerrecht den algemeenen handel tegenwerkt.

Ik doel op den kolenhandel.

De kolenhandel op Curaçao is in omvang toegenomen onder het invoerrecht van 3%.

Afschaffing van dat invoerrecht zal dus de uitbreiding van dien handel niet in de hand werken, andere omstandigheden zijn daarop van invloed, en de ondervinding heeft ons geleerd, dat de kolenhandel toegenomen is, niettegenstaande het artikel, zooals door mij gezegd is, aan het algemeen invoerrecht van 3% is onderworpen.

Waarom dan die vrijstelling voor een artikel, dat die vrijstelling niet noodig heeft, om het algemeen invoerrecht, dat op alle overige artikelen, op den algemeenen handel drukken zal, met 1% te verhoogen.

De kolen kunnen zonder eenig nadeel 3% invoerrecht betalen, terwijl de verhooging van het algemeene invoerrecht op 4% hoogst schadelijk blijken zal.

Uitgebreide besprekingen hebben deze openbare behandeling van het ontwerp op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen voorafgegaan.

Het stelsel voor de heffing van het accijnsrecht, in afwijking van het hier tot nu toe gevolgde, moge theoretisch goed wezen, in de praktijk zal het tot vele moeilijkheden aanleiding geven.

Aan enkele bezwaren van den Raad is in de gewisselde stukken tegemoet gekomen. Doch veel dient er nog in het ontwerp gewijzigd te worden om de lasten, die op de bevolking gelegd zullen worden, te vermijden.

Men kan niet dan betreuren, dat de herziening van het belastingstelsel voor de kolonie niet op eene andere wijze werd aangevangen.

Veel nadeeligs zou voorkomen zijn geworden, zoo de ontwerpen met meerdere locale kennis waren opgemaakt.

Theoretisch mogen de ontwerpen mooi, goed samengeweven zijn, aan de praktijk zullen zij moeilijk beantwoorden."

De Voorzitter, de Heer MORDY S. L. MADURO bedankt den Raad voor de welwillende gevoelens ten zijnen opzichte en den Heer LANSBERG voor de hartelijke wijze, waarop hij uiting gaf aan de gevoelens van den Raad. De Voorzitter stelt deze gevoelens op hoogen prijs en hoopt bij zijn terugkeer alle leden in den besten welstand terug te vinden.

Hierna vroeg de Heer B. E. v. D. VEEN ZEPPENFELDT het woord en sprak:

Mijnheer de Voorzitter,

Belangrijk en ingrijpend zijn de wijzigingen, die in ons belastingstelsel worden voorgesteld.

Lang heb ik geweifeld over de positie, welke ik ten aanzien van de daartoe gedane voorstellen zou innemen.

Dat was ongetwijfeld voor ons allen een punt van groote en ernstige overweging.

Met een taai geduld heeft dan ook de Raad die voorstellen aan eene ernstige studie onderworpen.

Veel goeds blijken zij in te houden.

De verlaging van grondbelasting op Curaçao, van invoerrecht op Bonaire, afschaffing van scheepsongelden en uitvoerrechten in de kolonie, van invoerrecht tusschen de eilanden der kolonie onderling, verdienen een

gunstig onthaal bij den Raad, want zij zullen bijdragen tot de economische verheffing van onze arme kolonie.

Jammer, dat men zich daarbij te veel heeft verdiept in de theorie en te weinig het oog heeft gevestigd op wat de practijk, zooals de stoomvaartmaatschappijen terecht zeggen, met zooveel moeite heeft opgebouwd.

Ik erken, dat er in ons bestaande belastingstelsel gebreken schuilen. Gaarne wil ik die gebreken helpen wegnemen, mits wij, verbeterend, niet van den regen in den drop komen.

Hoe goed en gewenscht het ook zijn moge de grondbelasting op een half percent te brengen, als het equivalent bij den handel, de slagader van Curaçao, gezocht moet worden, dan deins ik terug voor het groot gevaar, dat het zal kunnen mede brengen.

De Handel op Curaçao verkeert sedert eenige jaren in een tijdperk van crisis, en eischt daarom veel zorg en hulp. Om die reden zal ik aan voorstellen, die hem kunnen of willen treffen, mijn stem niet geven.

Ik zal niet in beschouwing treden van het voorgesteld tarief, ook zal ik niet spreken over sommige bepalingen, die enkel en alleen lasten en moeiten leggen op velen onzer medeburgers, evenmin zal ik het hebben over het financieele gedeelte van de ontwerpen, dat zal ik aan anderen en meer bevoegden overlaten, maar voorloopig zij mij vergund mij te bepalen tot een beknopt overzicht ten aanzien van de belastingherziening voor wat betreft de eilanden, en tot of 2% algemeene verhooging van invoerrecht van Curaçao, de basis van de geheele herziening.

Belasting op den invoer is voor Curaçao eene gevaarlijke belasting. En wat zien wij? Dat zij in 16 jaren tijds van 1 tot 3% is gestegen.

Dat op Curaçao huizen en plantages in prijs zijn gedaald, dat in een woord Curaçao oeconomisch achteruitgaat, moet bijna uitsluitend aan de malaise van den handel worden toegeschreven.

De invoer is wel veel meer dan vroeger, maar vergeten wij niet, dat het leeuwendeel daarvan onder provisiën moet worden verstaan, waarop de verdienste zeer gering is.

De toestand is nu niet voor allen slecht. Zeer zeker niet, zelfs maken eenigen zeer goede zaken, doch bij het beschouwen van den algemeenen toestand moet met die eenigen geen rekening worden gehouden.

Van de landbouwproeven verwacht ik weinig of niets. Curaçao is een dorre plaats, waar de landbouw een noogst ondankbaar werk is. Daarom zal, wanneer Curaçao vroeg of laat tot zijn vroegere welvaart mocht terugkeeren, de handel den gewenschten stoot daartoe gegeven hebben. Door zijn uitstekende haven en gunstige ligging is Curaçao, als het ware, geschapen voor den handel.

Ik acht daarom elke poging om onzen handel te bevorderen als een maatregel waarvan voor de toekomst heil te verwachten is.

Ik vraag nu: bemoeilijken wij niet den handel door het verhoogen van invoerrechten? M. i. zeer zeker.

Ik wil niet spreken over een andere bepaling van het ontwerp in het bijzonder, maar ik kan niet nalaten te zeggen, dat men door de aanneming van eenige dier bepalingen den handel benadeelt.

Getuigen zij niet van bitter weinig kennis van onzen plaatselijken en commercieelen toestand? En wat een zee van moeilijkheben scheppen zij!

Ja; ik ben zelfs geneigd te zeggen, met sommige bepalingen in deze wetsontwerpen is het Bestuur gekomen op den verkeerden weg, die dwars ingaat tegen de belangen van den handel.

Met recht zegt de Kamer van koophandel: „Al de ontwerpen zijn „te ingewikkeld, houden al te zware „strafbepalingen in, leggen den ingezetenen over het algemeen bovenmatige verplichtingen op, onderwerpen iedereen aan zoovele visitatiën „en huiszoekingen, geven zoo groote bevoegdheid aan den minste beambte, dat, mochten deze verordeningen ingevoerd worden, de bezwaren, welke er door in het leven worden geroepen, onberekenbaar groot „zullen blijken.”

Over die bepalingen, welke distels en doornen zijn, zal ik heenstappen, want zij kunnen gewijzigd, ja, uitgerukt worden. Maar die 1 of 2% verhooging op den invoer. Kan zij op de consumenten worden verhaald? M. i. niet. Eene verhooging van 1 of 2% leent zich er niet toe.

Hooren wij de Kamer van koophandel die allezins bevoegd is er over te oordeelen:

„Worden in verreweg de meeste gevallen de goederen aan doorreizende buitenlanders te verkoopen door „het hier geheven invoerrecht getroffen, en houdt men ook in het oog, „dat Curaçao economisch niet sterk „genoeg is om zelfs in weerwil van „hoogere invoerrechten geheven in „eenige omliggende plaatsen aan de „concurrentie van deze plaatsen weerstand te bieden, dan blijkt, dat de „koopman, wil hij toch de klandizie „behouden van doorreizende vreemdelingen, dezen het invoerrecht niet „in rekening kan brengen, zoodat „een verhooging van dit recht voor „hem een verzwaring van belastingdruk beteekent.”

En iets verder lezen wij: „In de „meeste gevallen doet zich echter ook „hier de wet der concurrentie gelden „en zal de eene koopman om den anderen de loef af te steken zelf de verhooging van den kostprijs dragen, „waardoor zijn mededinger, wil deze „niet te gronde gaan, gedwongen „wordt hem na te volgen, zoodat „het ten laatste de koopman is op „wien verhoogingen van het invoerrecht met lage percentage komen te drukken.

Ik zeg: Een das, welke men vandaag voor 50 cent krijgt, wordt met de verhooging van 1 of 2 % geen 51 cent. Een pièce goed van f 2.— wordt geen f 2,04.

Bovendien zal de verhooging niet in het belang zijn van het vreemdelingen-verkeer, dat hier zooveel mogelijk moet worden bevorderd en uitgelokt.

Nemen wij nu voor een oogenblik aan, dat de handel de verhooging op den verbruikers gaat verhalen, dan zal het toch geen 2 % zijn, doch veel meer. Ten bewijze daarvan zou ik mij kunnen beroepen ook weder op de Kamer van koophandel.

„Ook waar het binnenlandsche „consumenten betreft, kan een verhooging van het invoerrecht met „1 of 2 % in de meeste gevallen niet „op dezen verhaald worden. Bij den „kleinhandel in sommige artikelen, „die stuksgewijze of in zeer kleine „hoeveelheden verkocht worden tegen lage prijs eenheden, bij voorbeeld van 2½ cent tot 25 cent, is „een verhooging van den prijs met „2% niet mogelijk. Kan bij een prijs „eenheid van 2½ cent geen andere verhooging plaats hebben dan tot 3 „cent, d. i. dus met 20 %, de usantie „brengt mede, dat ook bij hoogere „eenheden een vermeerdering van „den prijs al naar gelang van de „hoegrootheid steeds tot halve stuivers, stuivers, dubbeltjes, kwartjes „of veelvouden daarvan plaats vindt, „zoodat ingeval de verhooging van „het invoerrecht op de consumenten „verhaald wordt, de vermeerdering „van den belastingdruk voor dezen „veel aanzienlijker moet zijn dan „door den wetgever bedoeld”.

In de „Surinamer” van den 15 September 1907 onder het opschrift: „Duur leven in Suriname” staat ten aanzien van de daar plaats gehad hebbende verhooging van de invoerrechten o. m. te lezen:

„Het heeft allen schijn dat de „handelaars de gelegenheid hebben „willen te baat nemen om het leven „in Suriname nog duurder te maken „dan het reeds is. De mindere man „vooral en de kleine burgerij gevoelen den druk reeds genoeg en „met allen ernst moet geprotesteerd „tegen elke poging om den druk „nog te verzwaren.”

Ons invoerrecht verhoogen staat gelijk aan onzen handel verminderen ten bate van de importeurs in naburige plaatsen, daar zij op groote schaal kunnen importeeren, en daarom de goederen ook tegen lageren prijs krijgen, dan wij hier.

Reeds worden hun, bij voorbeeld: garen, kanten, bordursels, linten, parfumeriën, bogotana, enz. goedkooper geleverd als aan de Curaçaosche importeurs. Ook met het oog hierop is het in het welbegrepen belang van Curaçao dat het invoerrecht zoo laag mogelijk blijft.

Het Bestuur wil den landbouw zooveel mogelijk sparen door zelfs vrij van invoerrecht te ontwerpen. Gereedschappen voor land- tuin- en boschbouw, vruchtenteelt, enz, en zou ongaarne deze vrijstelling zien vervallen. Maar laten ook wij, Mijnheer de Voorzitter, voet bij stuk houden om onzen handel en scheepvaart, de zoo goed als eenigste middelen die Curaçao vroeg of laat er weer bovenop kunnen brengen, te beschermen tegen eene verhooging van invoerrecht, welke die middelen in hunne ontwikkeling zal kunnen.

Dit, mijnheer de Voorzitter, gestuiten mijne beschouwing voor Curaçao, gaan wij nu nog even kijken wat de herziening van het belastingstelsel, die de eilanden over één kam wil scheren, daar brengen zal.

Beginnen wij met Aruba.

Ik meen dat de belastingherziening met haar ontworpen 4 of 5 % invoerrecht voor dat eiland geen verplaatsing van druk of verschuiving van last ten gevolge zal hebben, maar een invoeren van nieuwe belastingen zal zijn, en ik vrees daarom, dat het eiland misschien te zwaar belast zal worden.

Ik kan van het eiland niet afstappen, zonder even met klem te protesteeren tegen het voornemen van den Gouverneur om concessie door huurcontracten te vervangen. Ik wensch kort te zijn en zeg, daarom alleen, dat zulks indruischt tegen recht en billijkheid.

De ontstemming op Aruba is groot; echter verwacht het van den Raad, dat deze den Gouverneur zijn voornemen niet zal helpen uitvoeren.

De Raad heeft ontvangen vier requesten; twee van St. Martin, een van St. Eustatius en een van Saba, waarin zij ons hunne grieven bloot legden tegen de belasting-voorstellen.

De verzoeken van de Bovenwindsche eilanden zijn volgens den Gouverneur niet op deugdelijke argumenten gebaseerd. Maar in een request van St. Martin aan den Raad staat o. m.

„Het feit, dat de bestaande indirecte belastingen door een ieder, „hoe arm ook, betaald worden, zonder den druk daarvan te ondervinden, heeft ten gevolge dat de „ingezetenen, die voor het meerendeel hun bestaan ergens in het „buitenland vinden hier te lande „terug keeren, om op de plaats „hunner vestiging hunne spaarpenningen aan te wenden tot het aankoopen van kleine lapjes grond „waarop zij door lange jaren van „harden arbeid in den vreemde, gepaard met groote opofferingen, „eindelijk in staat worden gesteld „een huisje te bouwen, het welk „hun een schamele woning aanbiedt, „wanneer zij door ouderdom of ziekte niet meer in staat zijn hun brood „ergens anders te verdienen, en aldus „verplicht worden om door middel „van den kleinen landbouw zich een „allezins armoedig bestaan te verschaffen.

„Worden nu de voorgestelde grond- „en gebruiksbelasting ingevoerd, „het lijdt geen twijfel of die menschen zullen zich metterwoon vestigen op de plaatsen waar zij hun „broodwinning hebben met het gevolg dat de bevolking van dit „eiland geleidelijk zal verminderen. „Het evenaangehaalde geldt vooral „voor de houderden, die jaarlijks „naar St Domingo gaan, waar er „hoofdzakelijk slechts indirecte belastingen bestaan. Voorts zullen „niet weinigen zich in het Fransche „gedeelte van dit eiland gaan vestigen, waar zeer geringe belastingen „worden geheven en er geen grond- „belasting bestaat.”

Dat geldt ook voor St. Eustatius en Saba.

Mijnheer de Voorzitter. Ik ben aan het einde van mijne beschouwing gekomen, doch vóór te eindigen nog dit.

Niet alle veranderingen zijn verbeteringen.

Laten wij daarom bij de hervorming rekening houden met de ervaring.

Ik resumeer.

Ik vereenig mij niet met het voorgesteld 4% invoerrecht, ook niet met het ontworpen 5% algemeen invoerrecht.

Als 't er op aankomt, en in uitersten nood zal ik van die twee kwaden het minste kiezen, en liever met al zijne bezwaren en gevaren de voorkeur geven aan 5% algemeen invoerrecht zooals het voorgesteld is, dan 4% met specifieke rechten.

Evenmin zou ik te vinden zijn, om het verschil van 3 op 4 of 5% invoerrecht in *meer* directe belastingen te gaan zoeken, daar zal ik ook vierkant tegen zijn met het oog op het betrekkelijk gering aantal gegoeden.

Doch handhavende de loterij-belasting, is niets van dat alles noodig, waar er volgens de Afdeelingen behoudens eenige wijzigingen in het tarief van I. U. D. „zelfs met behoud „van een algemeen invoerrecht van „3% hoegenaamd geen vrees behoeft „te bestaan, dat de opbrengst van „het ontworpen stelsel minder zal „zijn, dan die van het bestaande.

De Heer ALB. STATIUS MULLER verklaart nimmer zijn stem te kunnen geven, en nooit mee te zullen werken om de invoerrechten weder te verhoogen. Zij zijn reeds van ½. 1¼—3% gestegen, hooger moge ze zeker niet gaan.

Indenzelfden geest verklaarde zich later ook de Heer J. SUTHERLAND.

De Heer DE JONCKHEERE de voorgaande sprekers beantwoordend, zegt allereerst, dat alle sprekers zich verklaard hebben tegen verhooging van invoerrechten. Maar men moet toch equivalenten zoeken voor de verschillende verminderingen en afschaffingen van bestaande belastingen. Dit zijn toch werkelijk goede verbeteringen, ook door den Raad gewild. Verder werd hem vrij algemeen verweten te theoretisch te zijn, te weinig practisch, niet op de hoogte van Curaçaosche toestanden. Heeft men deze beweringen ook bewezen? Hij heeft alles gedaan om zich van de Cur. toestanden op de hoogte te stellen. Curaçao is toch waarlijk zoo groot niet, dat het niet gemakkelijk kon worden overzien. Hij is gewend aan veel uitgebreider werkkring.

Geen verhooging invoerrechten, zegt men; en in 1881 heeft de Handel er zelf om gevraagd.

Niet bekend met de toestanden, klaagt men; maar spreker heeft alles gelezen, wat er over de belasting sinds 1816 bestaat, hij heeft gesproken met Curaçaonaren, met de verschillende Consuls in Venezuela.

Verhooging van rechten belet vreemdelingenverkeer. Zou hij het dan hebben voorgesteld, hij, die juist de belastingherziening ondernam om de algemeenen welvaart te vermeerderen? Ook na die verhooging blijft Curaçao de goedkoopste markt der omliggende landen. Altijd werd gewezen op de vrijhaven van St. Thomas, maar is St. Thomas dan toch niet achteruitgegaan? De handel is daar van mindere beteekenis dan hier op Curaçao.

In Suriname is het leven veel duurder geworden door verhooging van invoerrechten. Vergeten wij niet, antwoordt spreker, dat vóór de verhooging de invoerrechten reeds 10% waren.

De scheepvaartbelangen zullen geschaad worden. Meent men dat nu ernstig? Denkt men dan dat het Bestuur het groote belang der scheepvaart voor deze Kolonie niet inziet?

Tot zijn grootste verwondering vernam spreker, dat men tegen den vrijdom voor steenkolen was. Neen, het verleenen van dezen vrijdom past juist ten zeerste in het geheele stelsel; handel en scheepvaart, de algemeene welvaart wordt er door bevorderd. Steenkolen zijn nergens belast. Hoe zal Curaçao kunnen concureeren met St Thomas, S. Lucia bijv. als de kolen hier duurder zijn dan daar? Men meene toch niet, dat de afschaffing der invoerrechten slechts een voordeeltje zal wezen voor twee handelaren. Zoo dom zijn de Curaçaosche handelaren niet, dat zij bij afschaffing der invoerrechten de steenkolen even hoog op prijs zullen houden als nu. Kleine winst bij grooter omzet verhoogt de winst. Het wordt hard tijd, dat wij er eindelijk eens aan denken om ook van Curaçao een algemeen gewild kolenstation te gaan maken. Dat zal vertier geven en leven en werkelijk zijn in 't algemeen belang.

Verhooging van invoer vermindert den uitvoer.

Is die uitvoer dan hier zoo groot? Of men moest onder uitvoer ook den verkoop in de winkels willen verstaan, maar dat is zeer oneigenlijk uitvoer.

De kleine verhooging van 1 % kan niet verhaald worden.

Bij sommige artikelen niet, bij andere des te beter.

De adressen van de Bovenwindsche eilanden zijn geschreven onder pressie van het oogenblik, toen men vreesde voor iets wat men niet kende. Zij steunen niet op feiten, maar op ongemotiveerde gevoelens.

Te theoretisch zou de wet zijn, te ingewikkeld.

De Curaçaosche ambtenaren zijn niet zoo misdeeld van aanleg, dat zij er zich niet spoedig zullen ingewerkt hebben.

De algemeene toestand is slecht, nu geen tijd voor verhooging van invoerrechten.

Gedurende een eeuw hoorde men deze klacht op Curaçao. En was er sinds dien geen vooruitgang? Zijn wij dan maar steeds achteruitgegaan? Curacao is onderhevig aan schommelingen, staat bloot aan groote afwisselingen, maar alles kwam steeds nog al op zijn pootjes terecht. Zoo heel slecht was de toestand in de laatste jaren nu juist niet.

Tot zoover kunnen wij de algemeene beschouwingen mededeelen. Misschien vinden wij de volgende week gelegenheid, er nog iets meer van te vertellen.

Advertentiën.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1sten **September 1906** t/m **28 Februari 1907** onder

N°. 3905 W t/m **N° 1082 X**

zal plaats hebben op DONDERDAG den 14 Mei a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 30sten, April 1908.

De Voorzitter.

A. JESURUN.

Drukker:

ALFREDO F SINTIAG

K. u K.

Oesterreichisch-Hungarische Konsulat.

Aan den handel en het publiek wordt hiermede ter kennis gebracht, dat gedurende mijn afwezigheid de zaken van het Consulaat zullen worden beheerd door den Heer J. J. PIETERSZ

Curaçao, den 8sten Mei 190

J. JANSE
Consul.

Handel- en Industrie-Maatschappij

„CURAÇAO”

Aan den handel en het publiek wordt hiermede ter kennis gebracht dat gedurende de afwezigheid van den Administrateur, den heer J. JANSE, de zaken der Maatschappij alhier zullen worden beheerd door de Heeren M. J. SELHORST en J. J. PIETERSZ, aan wie door de Directie volmacht is verleend om gezamenlijk te handelen en die heden in functie treden.

Curaçao, den 8sten Mei 1908.

J. JANSE.

Explosion de la Lámpara debido al uso del Kerosene Comun.

Para seguridad use LUZ DIAMANTE Libre de Explosion

LONGMAN & MARTINE
NEW YORK, U. S.
De Venta Por Las
Almace

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN
VAN

JE MAINTIENDRAI

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND
te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

Alfredo Maduro

Tandheelkundige.

Biedt hierbij het geeerde publiek zijne diensten aan.

KANTOORUREN:
van 8 tot 12 v.m.
van 1 tot 4 n.m.

13—5.